

mintegy 1000 nemes nevét és czimerét találjuk, kikről a füzet végén gondos névmutató ad számot.

Az unitárius családok közül ott látjuk többek közt a kihalt Kolozsvári *Balásffy* (1582.) és a Homoródszentmártoni *Biró* (1612.), a hajdani hires Kocsárdi *Gálffy* (1577.), a Várfalvi *Egyedffy* (1610.), az Abrudbányai *Kösa* (1598.), két Homoródmácsi *Kovács* (1620 és 1629.), a *Sárosi* másként *Barabás* (1617.) és a kihalt nevezetes Pókai *Sárosi* (1619.), a ma is virágzó Tarcsafalvi *Tarcsafalvy* (1607.) és a *Taska* (1628.) családok különböző érdemekkel szerzett czimereit. A 335 újtordai testőr gyalogosban (1619.) valamint Báthory Gábor 1610. és 1611-i tömeges nemesítésben számos unitárius család őseinek nevére ismerünk. — Szalay Pál szakácsnak (1580.) az unitárius Csáky Dénes tanácsúr pártolása szerez nemességet. Nem érdektelen megemlíteni, hogy Váradi Szabó Balázs és testvére Pál 1564-i czimeres levelét utóbb az unitárius Pókai Sárosyak javára hamisították, a híknek 1764-ben ezt a marosvásárhelyi kir. tábla bizonyára jóhiszeműleg, hiteles átiratban is kiadta.

Az előszóban Sándor Imre szól az erdélyi heraldikáról. A füzetet közelebről Brandenburgi Katalin és I. Rákóczy György (1630—1708.) már összegyűjtött czimeresleveleinek sorozata követi. Ára 2 korona. Megrendelhető a Genealogiai Füzetek szerkesztőségénél (Kolozsvár, Wesselényi-utca 7.).

(K. L.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Magyarországon az elmúlt év a protestans egyházak külső viszonyaiba bizonyos javulást hozott. Az állam megkezdte a prot. egyházak segélyezését is. Gr. Apponyi Albert vallás- és közokt. ügyi minster előterjesztésére az 1848. XX. t.-cz. alapján a képviselőház megszavazta az államsegélyt és így a prot. egyházi intézmények szükségéi némi kielégítésben részesülhetnek. De ezt csak kezdetnek lehet venni, mert az aránytalanság a róm. kath. egyház dotációi és a protestansokéi között nem kisebbedett, mikor a protestansok segélyezésével egyidejűleg a róm. kath. egyház egy vagy más czímen újabb dotációkat kapott. — A vallási szabadelvűségre két jelentős mozzanat tűnik fel az elmúlt évről. Az egyik gróf Tisza

István, e világos eszű államférfiu beszéde, melyet „Protestans hit és felvilágosodás“ czímen a Magyar prot. irod. társaság gyűlésén mondott; a másik dr. Prohászka Ottokár róm. kath. püspöknek az „Egyházi Közlöny“-be irt „Karácsonyi élet“ czimű czikke. A ref. egyházi főgondnok, mint folytonos fejlődést fogja fel a protestantismust. Egyenesen kimondja, hogy „minden dogma emberi mű s magán viseli annak a kornak bélyegét, a melyben megszületett. Könnyen kimutatható ókori, zsidó, görög, középkori german világnézeteknek nyoma egyik vagy másik dogmának keletkezésénél . . . A dogma fogalmából a fejlődés fogalmát kizárni nem lehet. A tanítóteket a magunk lelkének benső szükségletei szerint kell idomítani és krisztusi alapon a tökéletesebb hitet felépíteni“. — A tudós r. k. püspök hasonlóan haladást kíván a vallásban s illetve alkalmazkodást, „új alakulást“. A vallást mint elvéihetetlen életet tekinti, „mely formákat teremt s a régi formát el tudja hagyni, hogy újat alkosson“. A modern katholicismusnak hangja esendült ki a nyilatkozatból, a dogmákra nézve tartózkodóbban, de az egyház társadalmi viszonyaira annál nagyobb merészséggel. — Készséggel jegyezzük fel e mozzanatokot, melyek annak a tanubizonyosságai, hogy a vallási szabadelvűség kezd más egyházakban is jelentkezni és tért foglalni, idővel talán magában a róm. kath. egyházban is.

— A mult év nagy veszteséget is jelent, nemzeti veszteséget, egy prot. kitünőség halálában. Gyulai Pál költő és kritikus, ifjabb korában a kolozsvári ref. kollegium tanára, a mult évben eltávozott az élők sorából. Jeles költő és a szép próza elsőrendű képviselője volt s irodalmi tanulmányaiban és emlékbeszédeiben az irodalmi értékét biztos szemmel néző kritikus.

A ref. egyház az elmúlt esztendőben jubileumi évet ült, Kálvin János reformátor születésének négyszázadik évfordulóját, az összes protestansok érdeklődése mellett.

A jelen 1910. év az unitarius egyháznak lesz jubileumi esztendeje Dávid Ferencz reformator születésének emlékére, mit bizonyára osztatlan figyelemmel fog egyházunk megünnepelni.

Egyházunkra vonatkozó statisztikai adatok 1908-ból. a m. kir. kormány ez évi működéséről és az ország közállapotairól az országgyűlés eleibe terjesztett jelentésből:

Összes népesség 1908. év végén Magyarországon 73510. Horvát-Szlavonországban 9, együtt 73519. A mi 3330-al kevesebb, mint a mennyi az egyházi népesedési kimutatás szerint számítva van. Általában az országos statiszt. hivatal és az egyházi adatok

között többnyire mindenütt különbség van, a mi azt mutatja, hogy az illetők a mi egyházi adataink egybeállítására nem nagy gondot fordítanak.

Anyae gyházak száma 110, társegyház 3, leány 62. Lelkés z 113, segéd 3, nyugalmazott 3, növendékpap 14. Kongruát élvezett 104 magasabb, 2 kisebb képzettségű lelkész, együtt 115945 koronát. Kereszteltetett újszülött 2091, felnőtt 4, együtt 2095. Egyházi kimutatás szerint 2107. Különbség 16. A szülöttek száma 2155. Ezekből törvényes 2083, nem törvényes 341. Tekintve, hogy csak 2107 kereszteltetett meg egyházunkban, 48 más egyház lelkésze által kereszteltetett meg. Konfirmáltatott 1336. Egyházi kimutatás szerint 1327. Különbség 9. Házasság kötött egyenlő vallású 396, nem egyenlő 257, együtt 653. Egyházi kimutatás szerint előbbi 400. utóbbi szintén 257. Együtt 657. Különbség 4.

Ez azonban csak az egyházilag is megkötött, illetőleg egyházunkban megáldott párok száma, mert az anyakönyvi hivatalok kimutatása szerint unitáriusoknak más vallásuakkal kötött házassága nem 257, hanem 339, még pedig róm. katolikussal 94, gör. katolikussal 27, reformátussal 198, ág. evangélikussal 7, gör. keletivel 11, izraelitával 2.

A gyermekek vallására nézve ezen 339 vegyes házasságkötétnél 21 esetben történt megegyezés arra nézve, hogy azok egy vallásban, még pedig 15-nél az apa, 6-nál az anya vallásán fognak neveltetni. A megegyezésekből 12 esetben az unitárius, 9 esetben a másik fél vallására. E szerint 3 nyereségünk volt a megegyezésekből. Az egyházi kimutatásokban lelkészeink ilyen megegyezésekről semmit sem tudnak.

Házasságok érvénytelenítése és felbontása vegyes vallású házasságokban, hol az egyik fél unitárius volt 34, tisztán unitárius házasságok között 44, együtt 78.

Áttérések egyházunkból a róm. kath. vallásra 18 férfi, 37 nő, együtt 55; gör. kath.-ra 4 férfi, 3 nő, együtt 7; ref.-ra 17 férfi, 56 nő, együtt 73; ág. ev.-ra 5 férfi; gör. kel.-re 3 nő; izraelitára 2 nő, a mi összesen 145 lélek.

Ezzel szemben az unitárius vallásra tért róm. kath. 8 férfi, 11 nő, együtt 19; gör. kath. 8 férfi, 5 nő, együtt 13; ref. 25 férfi, 50 nő, együtt 75; ág. ev. 1 nő; gör. kel. 3 férfi, 2 nő, együtt 5; izr. 4 férfi, 2 nő, együtt 6; összesen 119. Ez úton a lélekvesztés tehát 26 volt.

Az egyházi kimutatás szerint egyházunkból csak 87 tért át más vallásra, egyházunkba pedig 136-an léptek át más vallásról. Melyik a hitelesebb. Minden bizonynyal az országos statisztikai kimutatás. Azonban e szerint is 1896-tól 1908-ig bezárólag az áttérésekkel egyházunknak 554 nyeresége volt.

Felekezetnélküli lett 1908-ban 2 férfi. Az egyházi kimutatásban erről sincs emlékezet. 1896-tól 1908-ig 24 férfi és 20 nő, együtt 44, a kikből ez idő alatt visszatért 5 férfi, 8 nő, együtt 13.

Kivándorolt Amerikába 109, Romániába 134, más európai államba 4, más földrészre 4, együtt 251 unitárius. Ezekből visszavért Amerikából 119, Romániából 31, együtt 150.

Halálozás felnőtt 1620, ebből 7 éven alól 642. Egyházi kimutatás szerint 1464. Különbség 156. Ez mégis igen nagy különbség.

Elemi iskolánk volt 35. Ebből 6 osztályu 25, 5 osztályu 5, 4 osztályu 5. Áll. segélyben részesült 31 iskola 25,721 koronával. Egy tanító 28, két tanító 6, 4 tanító 1, összesen 44 tanító. Az áll. elemi iskoláknál is alkalmazva van 42 férfi és 3 nőtanító, együtt 45. Tanulók száma a 35 iskolában 1905. Az iskolákban 9—10 hónapig folyt a tanítás 2-ben, 8—9 hónapig 23-ban, ragály miatt 8 hónapnál rövidebb ideig 6-ban, későn nyitított meg 4-ben. Kapcsolatban ismétlő iskola 26-ban, gazdasági 2-ben.

Állami elemi iskolába járt 4394, községibe 947, róm. kath.-ba 116, örmény kath.-ba 13, gör. kath.-ba 9, ref.-ba 124, ág. ev.-ba 32, egyesült protestánsba 2, gör. keletibe 12, unitáriusba 1476, izraelitába 6, társulatiba 7, magánba 15 unitárius tanuló, együtt 7152, ismétlőbe 2094. — Ipari iskolába: államiba 48, községibe 206, társulatiba 3, együtt 257. Ebből fiú 254, leány 3. — Kereskedő iskolába: államiba 1, községibe 3, társulatiba 8, együtt 12. — Polgári iskolába: fiú államiba 57, községibe 29, együtt 86, leány államiba 98, községibe 13, róm. kath. ba 8, ref.-ba 7, ág. ev.-ba 1. társulatiba 1, magánba 11, együtt 139, fiúk és leányok együtt 225. — Kisdedóvónő-képzőben 1, tanító-képzőben 36, tanítónő-képzőben 30. Felsőbb leányiskolába: államiba 11, községibe 3, ref.-ba 2, társulatiba 1, együtt 17.

Főgymnasiumunknál Kolozsvárt rendes és helyettes tanár 14, bejáró hitoktató és más 7, tanuló 311, fenntartási költség 128.528 korona. Érettségire jelentkezett 38, jelesen vizsgázott 8, jól 9, elégségesen 13, javítóra 7, ismétlésre 1 utasított. — Székely-Kereszturi gymnasiumunknál rendes és helyettes tanár 9, bejáró 3, tanuló 184, fenntartási költség 51,532 korona. — A tordai gymnasiumunk megszűnővén, arra itt nem terjeszkedünk ki.

Az intézetek vagyona 1,677.654 kor. Állami segélyben részesültek 53.289 kor., tandíjakból bejött 14.129 korona, felvételi s más mellékesen szedett díjakból 11.817 korona, egyéb forrásokból 135.601 korona, összesen 214.836 korona. Kiadások személyi illetményekre 103.544 korona, dologi szükségletekre 81.645 korona, átmenetiek 10.895 korona, ösztöndíjakban 18.752 korona, összesen 214,836 korona.

Tanári személyzet unitárius: tanító-képzőben 4, tanítónő-képzőben 1. Felsőkereskedelmi: államiban 1, községiben 1, társulatiban 3. Felsőbb leányiskolában 2, gymnasiumi: államiban 13, róm. kath.-ban 2, unitáriusban 31. szakiskolákban: államiban 4, községiben 2, összesen 64.

Felsőbb tanintézeti hallgatók: budapesti egyetem jog- és államtud. karán 11, orvosi 3, bölcsészet 2, gyógyszerészeti 1, üsz-

szesen 17; kolozsvári egyetemen jog- és államtud. 58, orvosi 7, bölcsészeti, nyelv és tört. 21, menynyiség- és természettan 7, gyógy-szerészi 2, összesen 95; kir. József műegyetemen építészeti szak 2, mérnöki 1, gépészmérnöki 2, összesen 5; egri érseki lyceumban 1; máramarosszigeti ref. jogakadémián 1; kolozsvári theol. 20. Felsőbb tanintézetek hallgatóinak száma összesen 139. — Országos m. kir. képzőművészeti főiskolába Budapesten 1, színművészeti akadémián 1, zeneconservatoriumban 1, ének- és zeneképzőben 5, Fodor-féle zeneiskolában 3; zeneconservatoriumban Kolozsvárt 12; zeneiskolában Szatmárnémetiben 1; Temesvárt 2. Ezeknek száma összesen 26. — Árvaházakban: államiban 7, megyeiben 1, nőegyleti Kolozsvárt 4, más egyesületi 1, együtt 13 árva. — Vakok országos intézeczében Budapest 1, siketnémaintézet Kolozsvárt 1, hülyék menházában Rákos-Szent-Mihályon 1, javító-intézetben Aszódon 2, Kassán 1. — Állami gyermekmenhelyeken Budapest 10, Kecskemét 1, Kolozsvár 21, Marosvásárhely 42, Nagyvárad 4, Pécs 2, Rimaszombat 2, Szabadka 1, Szeged 16, Veszprém 1. Ezeknek száma együtt 100. — Bábaképző-intézetben Budapesten 1, Kolozsvárt 3, Nagyszében 2, együtt 6. —

Dr. Székely Ferencz koronaügyészt az új kormányban igazságügyi ministerré nevezték ki s ugyanakkor a vallás- és közoktatásügyi ministerium ideiglenes vezetésével is megbízták. Az állam törvénye megengedi, de a gyakorlat szerint szokatlan jelenség, hogy unitárius vallásu emberre ruházzanak az állami szolgálatban ily tisztségeket, s arra még nem is volt eset, hogy a vallás- és közoktatásügyi ministerséget, akár ideiglenesen is, nem katolikus egyénnel töltsék be. A napilapok s különösen a katolikus egyháziak nem is hagyták ezt megjegyezni s nélkül, sőt Várossy Gyuta kalocsai érsek a főrendiházban ez ellen kifogást is emelt. Mikor jutunk oda, hogy egy unitárius vallásu állampolgárnak ministerré kinevezése épp oly rendes dolognak tartassék, mint egy róm. katolikusé, a mint ez a közügynek javára a nyugati államokban történik? Dr. Székely Ferencz fel van ruházva mindazokkal a tulajdonságokkal és kellékekkel, melyeket ily állások megkívánhatnak; vallásánál fogva pedig a szabadelvűségnek és türelemnek híve.

Wendte W. Ch. az amerikai unitarismusról e jellemző sorokat írja: „Channing, Parker Tivadar, Hedge, Bellows és Freeman Clarke vallásos szellemének, tanultságának és bátorságának köszönhetjük, hogy az unitárius hitelvekhez való ragaszkodás ma sokkal erősebb, s hogy az unitárius hitelvek ma általánosabban ismertek és szélesebb körre terjednek, mint ezelőtt bármikor. A szabadelvű vallásos gondolkodásnak e képviselői négyféle bizonyi-

tékkal, a szentírásból, történelemből, észből és a dolgok természetéből vett bizonyítékokkal mutatták meg ellenfeleikkél szemben elveiket. S védelmük oly mély, meggyőző és ékesszóló volt, hogy ellenfeleik egymásután hallgattak el, sőt közülök nem egy megtért. Longfellow, Chadwick hymnusi ma nemcsak az unitárius énekeskönyvben találhatók, hanem más énekeskönyvekben is. És ha a világ gondolkozóit megkérdezik, hogy ki a legjellegzetesebb amerikai, mint böleselő, költő, író és ember, azt hiszem, mindenik Emersonra gondol. Kinek iratai újabb és újabb kiadást érnek, hogy megtartassanak Amerika jövő nemzedékének. Az állami életet illetőleg az unitarismus rámutathat Adams János, Adams Quincy János, Fillmore, Jefferson köztársasági elnökökre, számos miniszterre, szenatorra és bíróra. E példák azt mutatják, hogy a szabadelvű vallásos hitnek eltető és alakító ereje van“.

Longfellow. A Szász Károly fordításaiból nálunk is általánosabban ismert amerikai jeles költő 1807-ben febr. 27.-én született Maine államban Portlandben. Iskoláit végezve először a Bowdin Collegeben volt tanár. 1835-ben pedig a modern nyelvek tanára lett a Harvard egyetemen, a Boston melletti Cambridgeben. Itt élt és munkált mindvégig. Lakása az a történelmi nevezetességű ház volt, melyben Washington szállásolt 1776-ban, mikor a hadsereg vezérletét átvette. Az egymásután megjelenő kötetek Longfellowt a legnépszerűbb költővé teszik. Az emberek könyvnélkül tudják verseit. Bizalmat, jóindulatot és szellemet lehelnek e költemények s megnyugtatólag hatnak a lélekre. „Excelsior“, „Az élet zsoltára“ visszhangzik mindenfelé az ifjú emberek ajkán. De legnagyobb-szerű költeményei mégis a „Hiawatha“ és az „Evangeline“. Dante fordítása pedig szöveghűség és a nyelv dallamossága tekintetében felül áll minden más angol fordításon. 1882-ben márt. 24.-én halt el. Kellemes és tiszta költészete természetéből folyt. Szeretetreméltó jelleme előtt a felekezeti elfogultság, ellenszenv is elhallgatott. Még pápista kortársai is a legmelegebb elismeréssel adóztak Longfellownak, ki az unitárius egyháznak volt hű és kegyes tagja.

Statistika. Dr. Zeller H. német statisztikus szerint a világ összes népeinek száma 1,544,510,000; ebből keresztény 534,940,000, mahomedán 175,290,000, izraelita 10,860,000; más vall. 823,420,000. A más vallásuakból 300,000,000 Confuciuszt követő, 121,000,000 buddhista. Szóval minden ezer lélekből 346 keresztény, 114 mahomedán, 7 izraelita és 533 más vallásu.

Gyászhirek. Ádámosi és tordátfalvi *Végh István* ny. p. ü. titkár, egyháztanácsos életének 67-ik évében jan. 19.-én Alvinczen elhunyt. Nagyszámu rokonság gyászolja az erősszervezetű és vidám kedélyű férfinak hirtelen jött halálát. — Gyöngyösy Béla főerdőtanácsost nagy veszteség érte, szeretett ueje *Gyöngyösy Béláné* abrudbányai *Fikker Berta* jan. 30.-án történt halálában. A bánatos férj és gyermekei: Berta, vargyasi ifj. Daniel Lajosné, Zsolt, Ibolyka és István és számos rokon fáljalják mindennekeftt az elhunyt nőt, ki társadalmi és jótékonyági téren is egyik ismert alak volt. — Cseszeliczki *Szilvássy Gizella* — báró Kemény Gézáné febr. 1.-én más létre szenderült. Széplaki Petrichevich Horváth Gábiella, széplaki P. gróf Horváth Rudolf, széplaki báró P. Horváth Arthur, P. Horváth Ida, losonczy báró Bánffy Ferenczné nagynénjüket gyászolják a 71 éves korában kiszenvedett, kitünően gazdálkodó jó nőben. Teteme Kolozsvárról Hadrévre szállítottatott és ott helyeztetett végnyugalomra. — Aranyosrákosi *Létay Domokos* sinfalvi lelkész, egyh. tanácsos, életének 65-ik, házasságának 42-ik, paposkodásának 40-ik évében febr. 5.-én Sinfalván megszűnt élni. Az érdemes lelkipásztort siratja gyülekezete s a család részéről Aranyosrákosi Létay Domokosné, Török Etelka neje, Létay Árpád, Létay Nelly Topercer Elekné, Létay Ilona Endes Sándorné, Létay Margit gyermekei s számos rokon. Földi részét Toroczkhóra szállították és ott helyezték el a családi sírboltba.

A „Keresztény Magvető“ 1910. évfolyamára befizették:

a) a 8 korona pártoló díjat:

H.-Almási unitar. egyh.-község, Bedő Albert, Bedőházy József, Bölöni unitar. egyh.-község, Deréky Gyuláné, Báró Györffy Róza (15 kor.), Dr. Gelei Lajos, Báró Petrichevich-Horváth Kálmán (1+10 pld. 50 kor.), Dr. Kozma Jenő, Márkos Ferencz, Toroczkói unitar. egyh.-község.

1909-re: Deréky Gyuláné, Báró Györffy Róza (15 kor.), Gyulay Árpád, Kovács Dénesné (10 kor.), Kövendi unitar. egyh. község.

b) a 4 korona előfizetési díjat:

Ajtay János, Albertfy Jenő, Árkosi unitar. egyházközség, Barabás István, Boór Jenő, Borbély Sándor, Budapesti m. kir. egyetemi könyvtár. Csiky Károly, Ifj. Daniel Lajos, Demeter Dénes, Ferencz Márton, Ferenczi Áron, Gálfi András (l.), Gálfalvy István, Gálfalvy Samu, Gombos Sámuel, Hadházy József, Halmágyi János, Halmágyi Károly, Imecs Lajos, Járay Béla, Kádár József, S.-Kálnoki unitar. egyh.-község, Kelemen György, Kiss Aladár, Kisgyörgy Imre, Kisgyörgy Sándor, Kovács Imre, Kopp József, Dr. Kovácsi Sándor, Kozma Dimén, Kökösi Mihály, Kökösi unitar. egyh.-község, S.-Kőrispataki unitar. egyh.-község, Laborfalvi unitar. egyh.-község, Lőrinczy Dénes (tbr.), Maroskői unitar. belső emberek könyvtára, K. Nagy Béla, Nagy Elemér, Nagy Elemér (G.), Nagyajtai unitar. egyh.-község, Pap Gyula, Pap Zsigmond, Perczel Ferencz, Péter Sándor, Péterfi Áron (t.), Péterfi Mihály, Raffay Domokos, Sándor Jenő, Sándor Géza, Sándor Mózes, Szegedy Árpád, Szinte Ferencz, Szentkirályi Ferencz, S.-Szentkirályi unitar. egyh.-község, Székelykereszturi gymn. olvasó-egylet, Székely Sándor, Szigethy Miklós, Dr. Szolga Ferencz, Tana Sámuel (p. ü. i.), Tóth Olivér, Török Árpád, Trsztyénszky Ferencz, Dr. Weress Ferencz, Weress Ferencz (jb.), Weress Mihály.

1909-re: Ajtay János, Ádámosy Gábor, Bedő Ferencz, Boór Jenő, Ifj. Daniel Lajos, Deák Farkas, Fekete Gyula, Ferenczi Áron, Járay Róbert, Kálmán Mózes, Kiss Sándor (f. gy.), Kisgyörgy Imre, Kissolyosi unitar. egyh.-község, Dr. Kovácsi Sándor, Létay Máté, Dr. Lőrinczy Ákos, Nagy Béla (l.), Ortutay Gyuláné, Szabó Albert, Székely Dénes, Székely János, Weress Mihály.

1908-ra: Járay Róbert, Létay Máté, Szabó Albert.

A KERESZTÉNY MAGVETŐ

megjelenik minden két hónapban egyszer, legkevesebb 4 iv
tartalommal.

A Keresztény Magvető a szabadelvű kereszténység szol-
gálatában áll. Célja: a tiszta keresztény theismus magasztos
eszméit a jelenkor különböző gondolat áramlatai közt fentartani, s
emellett szolgálni azoknak az érdekeknek is, melyek az egyház s
különösen az unitarius és más szabadelvű egyházak életére történelmi
vagy gyakorlati szempontból vonatkoznak.

S e végre közöl hit-bölcséleti és történelmi tanulmányokat,
értekezéseket s másnemű dolgozatokat és egyházi beszédeket, s azon
kívül az oktatás és nevelésügynek is tért szentel; az egyházi és
oktatásügyi nevezetesebb mozgalmakat figyelemmel kíséri.

A Keresztény Magvetőt oly dolgozótársak támogatják,
kik között hazánk nem egy elsőrangú írójával találkozhatik az olvasó.
Külföldről is van munkatársunk.

Pártoló díj 8 kor.; előfizetési ára egész évre 4 kor. Pártoló
és előfizetési díj és minden közlemény a Szerkesztőséghez intézendő
Koloszvárra (Kossuth Lajos-utca 8. sz.)

A SZERKESZTŐSÉG.

Unitárius vallási könyvek:

Channing művei. Hat kötet. Egy kötet ára 2-40 kor. A Keresz-
tény Magvető előfizetőinek postán küldve
1-50 kor. Kapható szerkesztőségünknel, valamint a következők.

Unitárius Kis Tükör. Az unitárius egyház története, hitelvei,
egyházalkotmánya és szertartásai.
Ferencz József püspöktől. Harmadik átdolgozott kiadás. Ára 1-60 kor

Egyházszert. dolgozatok. Ferencz József püspöktől. Stein
János könyvtárusnál.

Unitárius Káté. Ferencz József püspöktől. Ára 80 fillér.

Imakönyv templomi használatra. Albert János lelkészétől. Ára 4 kor.

A keresztény hittudomány összege. Az unitáriusok
szerint. Latin-
ból fordította Derzsi Károly. Ára 3 korona.

Unitárius kereszténység. Egyh. beszédek. Irta Péterfi Dénes.
Ára Kókai Lajosnál Budapesten
3-20 kor.

A Jézus asztalánál. Beszédek és imák. Irta Péterfi Dénes.
Ára Kókai Lajos bizományában Buda-
pesten 3 korona.

Szabadelvű vallásos gondolkozás a XX. sz. kezde-
tén. Angolból
ford. unitarius lelkészek és tanárok. Kiadta Ferencz József püspök.
Ára 3 korona.